

Informe justificatiu

Expedient	CU-2024-1285	Modalitat	Contracte Privat per Adm. Pública
Unitat promotora	Servei de Gestió de Promoció Cultural i Biblioteques		
Procediment	Negociat sense publicitat	Tipus	Subministraments
Objecte	Subministrament de l'obra "From the Center (1989)" d' Eugènia Balcells , per formar part de la Col·lecció Nacional d'Art Contemporani		

	Import base €	IVA €	Import amb IVA €
Pressupost licitació	57.851,24	12.148,76	70.000,00
Valor estimat	57.851,24	-	-
Termini d'execució	3 Mesos		

Justificació de la necessitat de contractar

El 24 de març de 2015 es va constituir la Taula d'Impuls del Pla Integral d'Arts Visuals, l'òrgan que promou i fa el seguiment de les diferents accions que s'hi contemplen, amb l'objectiu d'articular un tractament integral i específic de les arts visuals contemporànies de Catalunya. Aquesta Taula està presidida per la persona titular del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i en formen part els responsables de les diverses unitats i organismes del Departament implicats, representants d'altres departaments de la Generalitat, representants de l'Ajuntament de Barcelona, la Diputació de Barcelona i les associacions de municipis de Catalunya, així com representants de les principals entitats privades que agrupen els professionals del sector de les arts visuals de Catalunya.

L'11 de febrer de 2016 es va presentar el document consensuat amb totes les entitats públiques i privades implicades, es van aprovar les accions prioritàries per al bienni 2016-2017 i es va acordar que la coordinació del Pla es faria mancomunadament entre la persona titular de l'Àrea de Difusió i Cooperació Artística de la Direcció General de Promoció Cultural i la persona titular de l'Àrea de les Arts Visuals de l'ICEC. El Pla s'estructura a partir de vuit objectius estratègics dels quals es deriven 21 objectius operatius i 92 accions per assolir-los. El conjunt dibuixa un escenari que permet actuar en la formació, recerca, creació, producció, exhibició i consum de les arts visuals; en la patrimonialització, col·leccions i conservació del patrimoni contemporani; en la millora de la seva difusió; així com en l'accés de tots els ciutadans a l'art contemporani. El desplegament del Pla s'organitza en base a programes de mesures i accions concretes que s'estableixen en funció de les prioritats acordades per consens. La continuïtat és possible gràcies al compromís explícit entre institucions i tots els

agents privats i, en definitiva, a la suma de voluntats que contribueix, en paral·lel, a reforçar l'articulació del sector.

Una de les accions prioritàries en les quals el Departament de Cultura ha estat treballant des de 2016 és la reactivació de l'adquisició d'obres d'art contemporani. La voluntat per fer créixer i dotar de recursos una Col·lecció Nacional d'Art Contemporani posa de manifest no només la consideració que l'administració de la Generalitat de Catalunya té cap al que ha de ser una estructura d'estat que es projecta en el que constituïran les col·leccions del país en el futur, sinó que amb aquesta tasca dona suport i legitima la creació artística del moment, reconeix la feina que fa el sector professional de les galeries, estimula les col·leccions privades en la tasca tan necessària del mecenatge, avala la tasca de suport i impuls a la producció que es fa des dels centres d'art de tot el territori i col·labora amb les institucions museístiques que tenen col·lecció d'art de tot el país en la difusió i comunicació del patrimoni contemporani en tota la població.

ADQUISICIONS EN EL MARC DEL PLA INTEGRAL DE LES ARTS VISUALS

La Col·lecció Nacional d'Art Contemporani constitueix una col·lecció amb personalitat pròpia dins la Col·lecció Nacional d'Art. Aquesta col·lecció està integrada per fons i obres d'art contemporani de titularitat nacional o gestionades per institucions a les quals les lleis d'Arxius, Biblioteques i Museus, respectivament, atorguen la categoria i rang de nacionals.

L'objectiu d'aquesta Col·lecció és, d'una banda, ordenar tot allò que ja existia en el fins ara anomenat Fons d'Art de la Generalitat de Catalunya així com en les altres col·leccions d'art contemporani de titularitat nacional que s'especificaven en el punt anterior; i, de l'altra, integrar les futures adquisicions. El programa d'adquisicions parteix, doncs, de l'anàlisi dels fons existents a les col·leccions públiques de les principals institucions catalanes i s'orientarà, d'una banda, a cobrir les absències d'autors, estils, èpoques o tendències que es consideri que no estan degudament representades i, de l'altra, a patrimonialitzar obra d'artistes consolidats que estan actualment en actiu i d'artistes emergents que estan a l'inici de la seva carrera però amb un treball solvent, avalat i produït, en molts casos, per les entitats museístiques i els centres de creació i producció del país.

D'acord amb els objectius de la Col·lecció és molt important que es tingui present que tot allò que s'adquireixi haurà de ser dipositat obligatòriament a un museu registrat. És a dir, que tot allò que es compri tingui una destinació concreta i que de cap manera es generin magatzems. La situació actual dels recursos públics no permet, de moment, obrir un programa d'adquisicions per compra que comprometi despesa d'emmagatzematge, conservació, gestió de la col·lecció, exhibició i difusió d'obres d'art contemporani que no estiguin vinculades a les col·leccions de les institucions museístiques de Catalunya. En aquest sentit, la Comissió ha de vetllar per tal que les adquisicions es destinin al MNAC, al MACBA, a les entitats que integren la Xarxa de Museus d'Art de Catalunya o a altres institucions museístiques quan l'adquisició ho justifiqui, ja que tots constaten importants mancances en les seves col·leccions.

Comissió per a la patrimonialització i l'adquisició d'Art Contemporani del Pla Integral de les Arts Visuals

Composició de la comissió:

Presidència:

- El/la subdirector/a general de la Direcció general de Promoció Cultural

Vocals:

- El/la persona tècnic qualificat/da de la Direcció general de Promoció Cultural i Biblioteques, fa tasques de coordinació de la comissió
- El/la director/a de l'Àrea de les Arts Visuals de l'Institut Català de les Empreses Culturals, fa tasques de coordinació de la comissió
- El/la cap de l'Àrea de Difusió i Cooperació Artística, o persona en qui delegui
- El/la cap del Servei de Museus de la Direcció general de Patrimoni Cultural, o la persona en qui delegui
- El/la director/a del MACBA o la persona en qui delegui
- El/la director/a del MNAC o la persona en qui delegui
- Una persona representant de la Xarxa de Museus d'Art de Catalunya
- Una persona representant de la Xarxa de Centres d'Arts Visuals de Catalunya
- Dues persones expertes en art contemporani, independents i sense interessos econòmics en el sector, proposades a la comissió anualment, una per la Plataforma d'Arts Visuals de Catalunya i l'altra pel Consell Nacional de la Cultura i de les Arts.

I un/a tècnic/a del Servei de Gestió de la Direcció General de Promoció Cultural i Biblioteques, que actua com a secretari/a.

La Comissió es reuneix diverses vegades l'any per establir criteris, fer propostes d'adquisicions i analitzar-les i per acordar la selecció de compres anuals que es presenta a la Junta de Qualificació, Valoració i Exportació de Béns del Patrimoni Cultural de Catalunya.

El Departament de Cultura, en el marc del Pla Integral de les Arts Visuals, obre convocatòries públiques per a la recepció de propostes d'adquisició d'obres per formar part de la Col·lecció Nacional d'Art Contemporani. La convocatòria del 2024, dotada en el pressupost de la Direcció General Promoció Cultural i Biblioteques amb 850.000 €, va establir el termini per a la presentació de propostes entre el 28 de novembre de 2023 i el 20 de febrer de 2024. La informació es fa accessible a través del web del Departament de Cultura i també de l'ICEC amb un formulari per poder accedir a la convocatòria.

En aquesta convocatòria, s'hi han presentat en total 437 propostes, entre propostes d'artistes i de galeries, a més de la proposta de museus (MACBA, MNAC i museus de la Xarxa de

Museus d'art de Catalunya) i de la Xarxa de centres territorials d'Arts Visuals de Catalunya. D'aquestes, 175 són d'artistes, 205 són de galeries, 30 són de museus, 10 són dels Centres Territorials de la Xarxa i 17 d'altres entitats.

La comissió s'ha reunit en vuit ocasions de manera telemàtica: 1, 19 i 28 de març, 5, 19 i 29 d'abril, i 6 i 13 de maig en les que s'han valorat les propostes presentades a través de la convocatòria, La decisió final de la comissió s'ha fet basant-se en la constatació dels buits i mancances detectades en el creuament de les dades dels fons de les principals institucions públiques (Museu d'Art Contemporani de Barcelona, Museu Nacional d'Art de Catalunya i museus de la Xarxa de Museus d'Art de Catalunya).

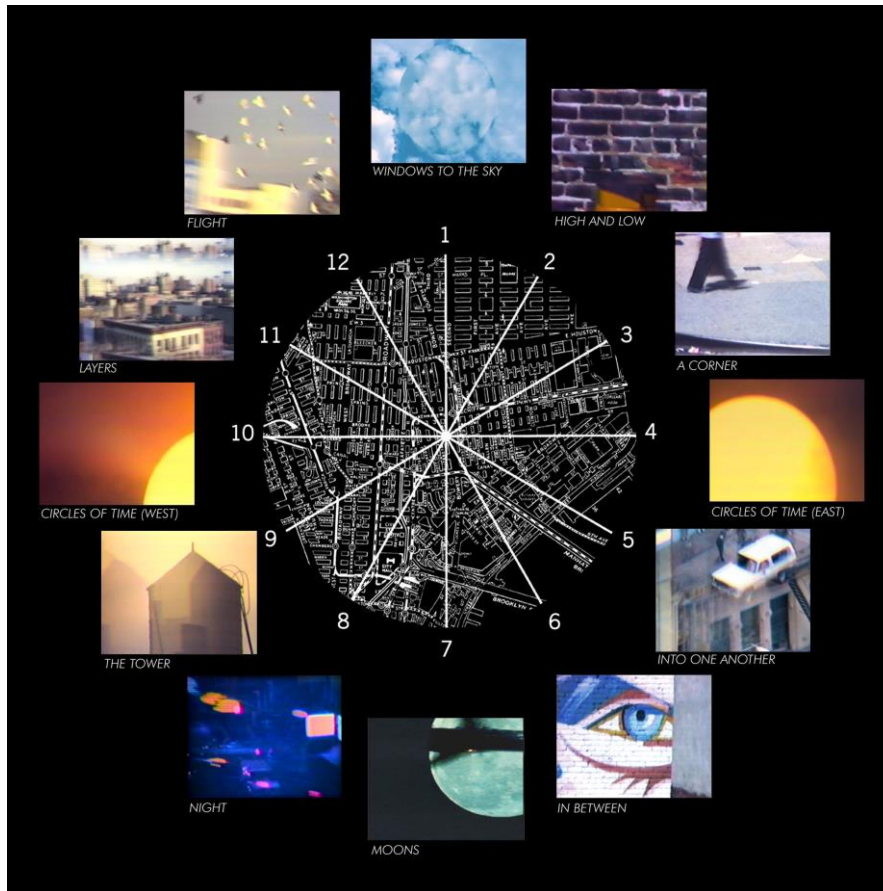
S'ha considerat un mèrit valoratiu aquells projectes que han estat d'interès per les institucions culturals del país i que han estat avalats per aquestes. Les obres adquirides es dipositaran al Museu d'Art Contemporani de Barcelona, al Museu Nacional d'Art de Catalunya, als museus de la Xarxa de Museus d'Art de Catalunya i a altres institucions museístiques quan l'adquisició ho justifiqui. S'adjunta el certificat corresponent al ple de la Junta de Qualificació celebrat el dia 18 d'abril.

Mitjançant aquest contracte negociat es proposa l'adquisició de l'obra d'Eugènia Balcells, *From the Center* (1981), vídeo instal·lació digital, edició 1/4, a la Delegació de la Fundació Eugènia Balcells Foundation, amb NIF. G-66379538, per un import de 57.851,24 €, més 12.148,76 € el 21% d'IVA, 70.000,00 € iva inclòs, d'acord amb l'oferta presentada.

L'artista Eugènia Balcells

Eugènia Balcells neix a Barcelona el 1943 on es diploma en Arquitectura Tècnica. Filla i néta d'arquitectes i inventors, el contacte quotidià amb tot tipus d'enginyers relacionats amb la visió i les matemàtiques la inicia en l'aprenentatge del fràgil equilibri entre l'intangible i el material, entre l'il·lusori i l'exacte. Es trasllada a Nova York l'any 1968 i completa la seva formació a la Universitat de Iowa, on obté el 1971 el Màster en Art. Fins a l'any 1979 viu entre Barcelona i Nova York, any en què fixa la seva residència als Estats Units. A partir de l'any 1988 torna a residir alternativament a ambdues ciutats.

Artista visual pionera en l'ús de les tecnologies en l'art, està considerada com una de les figures abanderades del cinema experimental i l'art audiovisual. Eugènia Balcells va iniciar la seva carrera artística als anys setanta entre Nova York i Barcelona en el context de l'art conceptual. Ha desenvolupat la seva obra mitjançant vídeos, films, instal·lacions, performances i murals que ha exposat a festivals i museus de tot el món com el Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA), el Museu del Barri de Nova York i el Centre Cultural Banc do Brasil a Rio de Janeiro, entre molts altres. Entre la seva extensa carrera artística destaquen la instal·lació pública Jardí de Llum (2003), que marca l'inici de la reflexió explícita sobre la llum, un dels eixos vertebradors de la seva obra; l'exposició Freqüències (2009), presentada al Centre d'Arts Santa Mònica de Barcelona i al MACUF de La Coruña; i Homenatge als elements (2009), un mural que mostra com cada element de la taula periòdica exhala una empremta lumínica diferent; i on Balcells reflexiona sobre la paleta de colors amb què s'ha construït la vida i s'ha pintat el món atès que, segons l'artista, la llum és la veu de la matèria. Entre els nombrosos premis rebuts al llarg de la seva carrera, cal destacar la Medalla al Mèrit a les Belles Arts del Ministerio de Cultura i el Premi Nacional d'Arts Visuals de la Generalitat de Catalunya.

Títol: FROM THE CENTER

Any: 1981

Vídeoinstal·lació multicanal

Sèrie 1/4

S'adquireix a la Delegació de la Fundació Eugènia Balcells Foundation

Dipositari: pendent d'adjudicar el dipòsit

Preu: 57.851,24 € + 12.148,76 € (21% IVA) = 70.000,00 €

From the Center, d'Eugènia Balcells, és una vídeoinstal·lació circular de 12 canals de vídeo creada a la ciutat de Nova York entre 1980 i 1982. Les imatges es presenten sobre 12 monòlits en cercle amb una pedra plana arrodonida de grans dimensions al centre. La instal·lació recorda els monuments megalítics de l'antiguitat. La vídeoinstal·lació és un document visual de la ciutat de Nova York dels anys vuitanta, una visió particular de l'artista de la ciutat, a partir d'una filmació feta des d'un punt fix situat en un edifici al centre de Manhattan. Els sons i les músiques de cadascun dels dotze canals són obra de l'artista i músic Peter Van Riper (1942-1998) per encàrrec de l'artista. Una de les dotze pistes sonores és la lectura del poema From the Center, escrit per Eugènia Balcells per a aquesta peça, llegit en anglès per Peter

Van Riper i, en català, per la mateixa artista. From the Center, una de les obres més representatives d'Eugènia Balcells, és una vídeo instal·lació històrica, va ser la primera al món a utilitzar 12 canals i forma part de la història del vídeoart. És per això que es proposa la seva adquisició per a formar part de la Col·lecció Nacional d'Art Contemporani.

El preu de venda inclou l'obra i, amb caràcter no exclusiu, els drets de reproducció, distribució i comunicació pública a favor del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, per a la seva exposició pública i la seva explotació en format paper, digital o web, sempre que es dugui a terme sense ànim de lucre amb finalitats de difusió de la cultura, educatives, d'investigació, d'exhibició, de comunicació, de préstec, de col·lecció, d'arxiu i de conservació, per a tots els països del món i fins que l'obra passi a domini públic.

El Departament de Cultura podrà cedir amb caràcter no exclusiu els drets d'explotació al Museu que aculli l'obra, mitjançant el document corresponent, amb el coneixement de l'artista.

L'obra no es podrà reproduir fragmentada o modificada, en cap cas, sense prèvia autorització de l'artista. Qualsevol altra modalitat d'explotació diferent de les relacionades en aquest document de cessió de drets i en tot cas qualsevol tipus d'explotació amb finalitat lucrativa (comercial, merchandising, etc.) haurà de ser prèviament acordada per les dues parts.

Sempre que se citi l'obra caldrà que hi consti: el nom de l'artista, títol de l'obra i any, Generalitat de Catalunya. Col·lecció Nacional d'Art Contemporani, i el museu dipositari.

El Ple de la Junta de Qualificació, Valoració i Exportació de Béns del Patrimoni Cultural de Catalunya, reunit el 18 d'abril, va informar favorablement d'aquesta adquisició amb l'import indicat.

Aquesta proposta està validada pel MNAC, Museu Nacional d'Art de Catalunya, que acolliria l'obra en el cas que sigui adquirida.

El termini de lliurament de l'obra serà de tres mesos a partir de l'endemà de la data de notificació de l'adjudicació del contracte.

Pels motius exposats, mitjançant aquest contracte negociat, es proposa l'adquisició de l'obra **d'Eugènia Balcells, From the Center (1981), vídeo instal·lació multicanal, edició 1/4, a la Delegació de la Fundació Eugènia Balcells Foundation, amb NIF. G-66379538, per un import de 57.851,24 €, més 12.148,76 € el 21% d'IVA, 70.000,00 € iva inclòs**, d'acord amb l'oferta presentada, com a acció directa del Pla Integral de les Arts Visuals, eix 4, per tal de formar part de la Col·lecció Nacional d'Art Contemporani.

Inici de l'activitat : des de la seva adjudicació

Finalització de l'activitat: 31 d'octubre de 2024

Adjudicatari proposat: Delegació de la Fundació Eugènia Balcells Foundation (NIF: G66379538)

Determinació del preu del contracte: Import màxim 70.000,00 € (import base 57.851,24 €; + 21% d'IVA)

Partida pressupostària: CU12 D/670000200/4410/0000 Altre immobilitzat material

Proposta d'utilització de procediment de contractació: Negociat sense publicitat

Forma de pagament: el pagament es farà d'una sola vegada un cop hagi finalitzat el subministrament contractat.

Anualitats	Import base €	IVA €	Centre gestor	Partida pressupostària
2024	57.851,24	12.148,76	CU12	D/670000200/4410/0000

Proposo que l'òrgan de contractació competent d'aquest Departament incoï la tramitació de la contractació negociada sense publicitat.

La cap del Servei de Gestió
Margarita Garcia-Alsina Vilardell

El director general
Josep Vives i Gràcia